

Regeringskansliet

Justitiedepartementet

Enheten för fastighetsrätt och associationsrätt
André Mossberg
08-405 90 79
andre.mossberg@regeringskansliet.se

Remiss

2017-12-12

Ju2017/07556/L1

Se sändlista

STOCKHOLMS STAD Kommunstyrelsen Registraturet	
Ink.	2017 -12- 13
Dnr.	110-1966/2017
Till:	PT

Lantmäteriets promemoria Avskaffande av kvartersregistret inom fastighetsregistret

Bifogat översänds på remiss Lantmäteriets promemoria Avskaffande av kvartersregistret inom fastighetsregistret. I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på författningsförslagen och bedömningarna i promemorian.

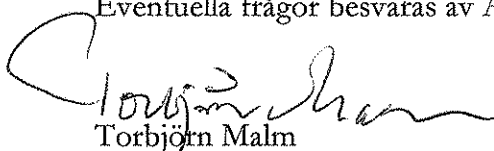
Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria Svara på remiss – hur och varför (SB PM 2003:2). Den kan laddas ner från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Remissvaret ska ha kommit in till Justitiedepartementet senast den 15 mars 2018. Svaret bör i första hand skickas med e-post till ju.registrator@regeringskansliet.se, i både word-format och pdf-format. Ange diarienummer och remissinstansens namn i rubriken på e-postmeddelandet. Svaret kan även skickas in i pappersform.

Eventuella frågor besvaras av André Mossberg, tel. 08-405 90 79.

Torbjörn Malm
Ämnesråd

Remissinstanser

- 1 Nacka tingsrätt (mark- och miljödomstolen)
- 2 Länsstyrelsen i Stockholms län
- 3 Länsstyrelsen i Västra Götalands län
- 4 Statistiska centralbyrån
- 5 Kungl. Tekniska högskolan, avdelningen för fastighetsvetenskap
- 6 Trafikverket
- 7 Riksarkivet
- 8 Riksantikvarieämbetet
- 9 Göteborgs kommun
- 10 Nacka kommun
- 11 Stockholms kommun
- 12 Lantmäterimyndigheten i Göteborgs kommun
- 13 Lantmäterimyndigheten i Nacka kommun
- 14 Lantmäterimyndigheten i Stockholms kommun
- 15 Lantmäterimyndigheten i Umeå kommun
- 16 Metria AB
- 17 Fastighetsägarna Sverige
- 18 Samhällsbyggarna
- 19 Sveriges Kommuner och Landsting
- 20 Villaägarnas Riksförbund

Lantmäteriets författningsförslag

Avskaffande av kvartersregistret inom fastighetsregistret

Promemorians huvudsakliga innehåll

Promemorian innehåller förslag till ändringar i förordningen (2000:308) om fastighetsregister, kungörelsen (1974:1063) om fastighetsbevis m.m., och fastighetsbildningskungörelsen (1971:762)

Innehållsförteckning

Författningsförslag	3
1.1 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2000:308) om fastighetsregister	3
1.2 Förslag till förordning om ändring i kungörelsen (1974:1063) om fastighetsbevis m.m.	5
Förslag till förordning om ändring i fastighetsbildningskungörelsen (1971:762)	6
1 Bakgrund.....	7
2 Regleringen om kvartersregister	8
3 Kvartersregister i den praktiska tillämpningen	9
4 Kvartersregistret bör avskaffas inom fastighetsregistret	10
4.1 Förslag på författningsändringar	10
4.2 Skälen för ändringsförslagen	10
4.3 Fastighetsregistret efter genomförd reform	11
5 Förslagets konsekvenser.....	13
5.1 Konsekvenser av att avskaffa kvartersregistret	13
5.2 Överföring och arkivering/gallring av uppgifter	13

Författningsförslag

1.1 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2000:308) om fastighetsregister

Regeringen föreskriver i fråga om förordningen (2000:308) om fastighetsregister

dels att 3, 28 och 40 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 30 § ska utgå,

dels att 30–32 §§ ska upphöra att gälla.¹

Lydelse enligt SFS 2017:238

Föreslagen lydelse

3 §²

I allmänna delen ska följande redovisas:

1. fastigheter och samfälligheter,
2. koordinater,
3. planer m.m.,
4. *kvarter*,
5. gemensamhetsanläggningar m.m.,
6. registerkarta.

I allmänna delen ska följande redovisas:

1. fastigheter och samfälligheter,
2. koordinater,
3. planer m.m.,
4. gemensamhetsanläggningar m.m.,
5. registerkarta.

Kvarter ska redovisas endast om kommunen begär det.

En uppgift om fastighetsbildning, fastighetsbestämning, särskild gränutmärkning eller ledningsrätt anses införd i allmänna delen, när uppgiften har förts in enligt 21 §. En uppgift om åtgärd enligt anläggningslagen (1973:1149) anses införd i allmänna delen när uppgiften har förts in enligt 21 eller 35 §.

28 §³

Redovisningen av en plan m.m. ska innehålla uppgifter om

1. beteckningen på planens, bestämmelsens, beslutets eller utredningens arkivakt,
2. fornlämningsnummer för fornlämning,
3. län och registerområde,
4. planens, bestämmelsens, beslutets eller utredningens art,
5. datum för beslut,
6. datum då en tidsbegränsad bestämmelse upphör att gälla,
7. datum då genomförandetiden för en detaljplan börjar respektive upphör,

¹ Senaste lydelse av 31 § 2017:238 som träder i kraft 1 januari 2018.

² Senaste lydelse av 3 § 2017:238 som träder i kraft 1 januari 2018.

³ Senaste lydelse av 28 § 2017:238 som träder i kraft 1 januari 2018.

8. datum då en regionplan upphör att gälla,
9. sådan detaljplan som berör en fastighetsplan,
10. sådan fastighetsplan som berör en detaljplan,
11. särskilda anmärkningar om planens, bestämmelsens, beslutets eller utredningens innebörd och omfattning,
12. aktbeteckning och datum för planen, bestämmelsen, beslutet eller utredningen som har ändrats genom eller som innebär en förändring av en redovisad enhet,
13. fastighet, *samfällighet och, om kvartersregister förs, kvarter* som berörs av planen, bestämmelsen, beslutet eller utredningen, och,
13. fastighet *och samfällighet* som berörs av planen, bestämmelsen, beslutet eller utredningen, och
14. koordinater för fornlämning.

Om det är lämpligare, får redovisning enligt första stycket 13 av berörda fastigheter och samfälligheter i stället innehålla uppgifter om det registerområde eller den trakt som berörs. Om det finns särskilda skäl, får lantmäterimyndigheten avstå helt från denna redovisning.

40 §

Registreringen *skall* samordnas, om ett ärende berör registerenheter inom fler än en lantmäterimyndighets område. Uppgifter som avses i 3 § *fyärde* stycket *skall* registreras samma dag vid samtliga berörda myndigheter.

Registreringen *ska* samordnas, om ett ärende berör registerenheter inom fler än en lantmäterimyndighets område. Uppgifter som avses i 3 § *andra* stycket *ska* registreras samma dag vid samtliga berörda myndigheter.

Denna förordning träder i kraft den 1 april 2018.

1.2 Förslag till förordning om ändring i kungörelsen (1974:1063) om fastighetsbevis m.m.

Regeringen föreskriver i fråga om kungörelsen (1974:1063) om fastighetsbevis

dels att 2 § ska ha följande lydelse,
dels att rubriken före 16 § ska utgå,⁴
dels att 16 § ska upphöra att gälla.⁵

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

	2 § ⁶	
Uppgifter om innehållet i fastighetsregistret ska lämnas i form av		Uppgifter om innehållet i fastighetsregistret ska lämnas i form av
1. fastighetsbevis,		1. fastighetsbevis,
2. gravationsbevis,		2. gravationsbevis,
3. samfällighetsbevis,		3. samfällighetsbevis, eller
4. <i>kvartersbevis</i> , eller		4. anläggningsbevis.
5. anläggningsbevis.		

Ett bevis som avses i första stycket framställs maskinellt av Lantmäteriet på blankett enligt formulär som fastställs av Lantmäteriet. Beviset expedieras genom Lantmäteriets försorg.

Trots bestämmelsen i första stycket får Lantmäteriet, om det inte finns något hinder till följd av personuppgiftslagen (1998:204) eller lagen (2000:224) om fastighetsregister, efter särskild framställan från en myndighet eller någon annan tillhandahålla de utdrag och sammanställningar av innehållet i fastighetsregistret som Lantmäteriet bestämmer.

Denna förordning träder i kraft den 1 april 2018.

⁴ Senaste lydelse för rubriken före 16 § 2000:318.

⁵ Senaste lydelse för 16 § 2000:318.

⁶ Senaste lydelse för 2 § 2008:683.

Förslag till förordning om ändring i fastighetsbildningskungörelsen (1971:762)

Regeringen föreskriver i fråga om fastighetsbildningskungörelsen (1971:762) att 33 § ska ha följande lydelse

Lydelse enligt SFS 2017:238

Föreslagen lydelse

33 §⁷

En uppgift som avses i 3 § första stycket 1–5 förordningen (2000:308) om fastighetsregister och som ska föras in i registrets allmänna del ska innan registreringen verkställs föras in i ett system för automatiserad behandling som är anslutet till registret och där uppgiften inte är allmänt tillgänglig (preliminär registrering). En särskild uppgift ska omedelbart upprättas över den preliminära registreringen. Den preliminära registreringen ska granskas och godkännas av den som har fattat beslutet om att föra in uppgiften.

En uppgift som avses i 3 § första stycket 1–4 förordningen (2000:308) om fastighetsregister och som ska föras in i registrets allmänna del ska innan registreringen verkställs föras in i ett system för automatiserad behandling som är anslutet till registret och där uppgiften inte är allmänt tillgänglig (preliminär registrering). En särskild uppgift ska omedelbart upprättas över den preliminära registreringen. Den preliminära registreringen ska granskas och godkännas av den som har fattat beslutet om att föra in uppgiften.

Sedan den preliminära registreringen har godkänts ska ärendet anmälas till Lantmäteriet för slutlig registrering i fastighetsregistrets allmänna del enligt 71 § förordningen om fastighetsregister. Som registreringsdag ska då den dag som uppgiften kommer att finnas tillgänglig i registret anges. Om en uppgift till följd av ett tekniskt fel eller av någon annan anledning inte kan föras in i registret på den angivna dagen, ska lantmäterimyndigheten ange en ny registreringsdag.

Uppgifter om koordinater som ska föras in i fastighetsregistrets allmänna del får hämtas från registerkartan.

Denna förordning träder i kraft den 1 april 2018.

⁷ Senaste lydelse av 33 § 2017:239 som träder i kraft 1 januari 2018.

1 Bakgrund

Fastighetsregistret innehåller idag ett antal olika delar. En av dessa delar är den allmänna delen, där kvarter redovisas i ett kvartersregister om kommunen begär det.

Kvartersregistrets tillkomst hör samman med de reformer som i slutet av 1960-talet inleddes för fastighetsregistreringen och inskrivningsverksamheten. Reformerna innebar bland annat att det tidigare jordregistret och stadsregistret ersattes av ett enhetligt fastighetsregister och att ett nytt sätt att föra fastighetsbeteckningar infördes. Reformerna medförde även en övergång till användandet av automatisk databehandling vid landets fastighetsregister- och inskrivningsmyndigheter.⁸ Reformerna i sig kom att kallas fastighetsdatareformen och beteckningsreformen.

Det tidigare fastighetsregistersystemet hade innehållit ett jordregister som fördes på landsbygden och ett fastighetsregister, även benämnt stadsregister, som fördes i städerna.⁹ Stadsregistret bestod av en tomtbok för tomterna och en stadsägobok för övriga fastigheter inom staden. I tomtboken redovisades tomter normalt kvartersvis, där kvarteren betecknades med namn och tomterna med nummer i fortlöpande följd.¹⁰

I samband med beteckningsreformen genomfördes en översyn av fastighetsbeteckningarna. Avsikten var att övergå till en användning av traktnamn baserade på indelning i stadsdelar, socknar, byar eller därmed jämförliga områden. Mot detta fanns dock en opinion som ansåg att det nya beteckningssystemet skulle vara enhetligt och därmed förutsattes att tomtbeteckningar skulle fogas in i systemet och att de dåvarande tomtbeteckningarna skulle behållas. Som skäl anfördes att användningen av kvartersnamn var utbredd inom de kommunala förvaltningarna, där de förekom i samband med tomtindelning, exploatering, byggande och annat. Det övervägande antalet kommuner såg klara fördelar i att behålla kvartersnamnen och riktlinjerna för reformen ändrades därför till att möjliggöra ett behållande av beteckningarna på landsbygdsfastigheter och fastigheter inom kvarter.¹¹

Fastighetsdatareformen avslutades i september 1995¹² och innebar att ett fastighetsdatasystem hade införts som grundades på automatisk databehandling. Systemet innehöll ett fastighetsregister, ett inskrivningsregister, ett basregister över byggnader samt vissa taxeringsuppgifter. Fastighetsregistret innehöll i sin tur en rad egna register, däribland ett kvartersregister.¹³ Kvartersregistret färdigställdes och togs i drift 1980.¹⁴

⁸ Prop. 1974:48 s. 2. Se även SOU 1997:3 s. 9.

⁹ SOU 1966:63 s. 45. Se 1908 års jordregisterförordning, 7 kap. lagen 1917 om fastighetsbildning i stad och 1917 års fastighetsregisterförordning.

¹⁰ SOU 1966:63 s. 60.

¹¹ Prop. 1974:48 s. 20 f.

¹² SOU 1997:3 s. 9.

¹³ SOU 1997:3 s. 55 f.

¹⁴ SOU 1992:34 s. 74.

2 Regleringen om kvartersregister

Bestämmelser om kvarter återfinns i förordningen (2000:308) om fastighetsregister (FRF). Av 3 § FRF framgår att kvarter ska redovisas i allmänna delen i fastighetsregistret. Vidare framgår att Lantmäteriet ska redovisa kvarter (dvs. föra kvartersregister) endast om kommunen begär det.

Enligt 6 § FRF utgör varje fastighet och varje samfällighet en registerenhet. Enligt 12 § FRF får en registerenhet, som helt eller delvis ligger på kvartersmark eller på mark med kvartersliknande karaktär ges en registerbeteckning med kvartersindelningen och kvartersnamnen som grund, om ett sådant beteckningssätt sedan tidigare används inom orten. I dessa fall utgörs fastigheters och samfälligheters registerbeteckningar av registerområdets namn, kvartersnamnet och ett registernummer.

Av 13 § FRF följer att om kvartersindelningen och kvartersnamnen ska ligga till grund för beteckningarna för registerenheter, ska kvartersmarken delas in i områden, kvarter. Ett kvarter ska ges ett kvartersnamn. Även annan mark med kvartersliknande karaktär ska delas in i kvarter som ges kvartersnamn, om beteckningssättet med kvartersnamn används inom orten.

I 21 § FRF stadgas att en fastighets och en samfällighets registerbeteckning ska redovisas i fastighetsregistret.

I 30 § första stycket FRF stadgas att redovisningsenhet beträffande kvarter är varje särskilt kvarter. Ett kvarters beteckning ska bestå av registerområdets namn och kvartersnamnet. Inom ett område där kvartersnamn inte ska läggas till grund för beteckningarna för fastigheter och samfälligheter gäller följande. Kommer till följd av ändring i den kommunala indelningen skilda kvarter inom ett registerområde att få samma namn, ska, om kommunen inte beslutar att ändra namnen, även tätortens namn ingå i beteckningen. Tätortens namn får även i annat fall ingå i ett kvarters beteckning, om det är lämpligt.

Enligt 31 § första stycket FRF ska redovisningen av ett kvarter innehålla uppgift om

1. kvarterets beteckning,
2. nummer som har använts för en föreslagen fastighet eller samfällighet (lott eller tomt) i fastighetsplanen för kvarteret,
3. enligt 27 § redovisade planer, bestämmelser, beslut eller utredningar som berör kvarteret, och
4. övriga förhållanden av betydelse för kvarteret.

Av 32 § FRF framgår att ett kvarter som inte längre består ska anges som avregistrerat.

Enligt 37 § första stycket 8 FRF jämförd med 12 § FRF ska kvartersindelning och kvartersnamn redovisas i registerkartan.

Av 2 § kungörelsen (1974:1063) om fastighetsbevis m.m. (kungörelsen om fastighetsbevis) framgår att uppgift om innehållet i fastighetsregistret ska lämnas i form av bl.a. kvartersbevis. Sådant bevis framställs maskinellt av Lantmäteriet på blankett enligt formulär som fastställs av Lantmäteriet och expedieras genom Lantmäteriets försorg.

Enligt 16 § kungörelsen om fastighetsbevis ska ett kvartersbevis innehålla de uppgifter om kvarter som enligt FRF ska redovisas i fastighetsregistrets allmänna del. Uppgifterna i ett kvartersbevis redovisas enligt vad som anges i 31 § FRF.

3 Kvartersregister i den praktiska tillämpningen

Kvartersregistret kan ses som ett samlingsregister för uppgifter som finns på andra håll. När kvartersregistret togs i drift var fastighetsbildning och fastighetsregistrering uppbyggda som två olika verksamheter vid två olika myndigheter. Kvartersregistret infördes för att underlätta fastighetsbildningen och fastighetsregistreringen innan dessa aktiviteter var integrerade i ett handläggningsstöd. Registrets ursprungliga syfte var därför att fungera som ett kommunalt handläggningssystem för kvartersuppgifter vilket skulle utgöra ett kitt mellan fastighetsregistreringen och fastighetsbildningen. Det var dock endast ett fåtal större kommunala lantmäterimyndigheter som valde att föra kvartersregister i fastighetsregistret. Övriga valde istället att ha egen lokal hantering för att arbeta med kvarter i kommunala processer. Det är i huvudsak tre kommuner som registrerat kvarter i registret i större omfattning och ytterligare några kommuner som har registrerat ett fåtal kvarter. Göteborgs kommun är den kommun som registrerat flest kvarter. Den huvudsakliga registreringen för Göteborgs kommun skedde under 1980-talet och början av 1990-talet.

Idag används kvartersregistret främst för att underlätta arbetet med att sätta beteckningar på fastigheterna. I registret finns även information om vilka planer och bestämmelser som gäller för kvarteret. Eftersom detaljplanläggningen faller inom kommunernas ansvarsområde kan kommunerna föra eget kvartersregister för att underlätta arbetet. Sedan Stockholms och Nacka kommuner år 2008 begärde att redovisningen av kvarter skulle upphöra i fastighetsregistret har kvartersregistret endast använts av Göteborgs kommun. I beslut den 21 december 2016 har emellertid även Göteborgs kommun upphört att begära redovisning av kvarter¹⁵ och i dagsläget finns därför ingen kommun som begär att kvartersregister ska föras i fastighetsregistret. Det finns inte heller någon efterfrågan på kvartersregistrets uppgifter.

¹⁵ Beslut av Göteborgs Stad, Lantmäterimyndigheten, 2016-12-21.

Frågan om kvartersregistret bör finnas kvar har tidigare väckts. Lantmäteri- och inskrivningsutredningen konstaterade i sitt betänkande att kvartersregistrets framtid var osäker och anförde att det för närvarande inte fanns något som talade för att det skulle vara obligatoriskt att föra. Om kvartersregistret överhuvudtaget skulle föras borde det enligt utredningen vara ett kommunalt ansvar.¹⁶

Fastighetsdatautredningen konstaterade i sitt betänkande att kvartersregistret vid den tidpunkten endast fördes av tre kommuner och att någon utveckling som tydde på att registret skulle börja föras i större utsträckning saknades. Utredningen menade att det inte fanns några direkta skäl för att helt stänga möjligheten att föra kvartersregister och att möjligheten borde finnas kvar, bland annat mot bakgrund av det samband kvartersuppgifterna hade med andra uppgifter i fastighetsdataregistret samt då det inte rörde sig om känslig information. Utredningen konstaterade dock att det var tveksamt om det låg inom utredningens uppdrag att föreslå ett borttagande av registret.¹⁷

4 Kvartersregistret bör avskaffas inom fastighetsregistret

4.1 Förslag på författningsändringar

Lantmäteriets förslag: Kvartersregistret inom fastighetsregistret bör avskaffas. Detta kan ske genom att Lantmäteriets skyldighet att på begäran av en kommun redovisa kvarter i fastighetsregistrets allmänna del upphör. 3, 28 och 40 §§ i förordningen (2000:308) om fastighetsregister bör därför ändras. 30–32 §§ i samma förordning bör upphävas.

Kvartersbevis bör utmönstras ur kungörelsen (1974:1063) om fastighetsbevis m.m. Därmed bör 2 § ändras och 16 § upphävas.

Följdändring avseende hänvisningar till FRF i 33 § fastighetsbildningskungörelsen (1971:762) bör genomföras. Författningsändringarna bör träda i kraft senast den 1 april 2018.

4.2 Skälen för ändringsförslagen

Av 3 § FRF framgår att ett kvartersregister ska föras endast om kommunen begär det. Liksom tidigare anförts begärs detta inte längre av någon kommun. Kommuner kan istället välja att föra kvartersregister i egen regi. Registrets ursprungliga användningsområde som koppling mellan fastighetsbildning och fastighetsregistrering hos kommunala lantmäterimyndigheter är inte längre aktuellt. Mot bakgrund av hur registret används idag är det endast den egna kommunen som kan sägas ha

¹⁶ SOU 1994:90 s. 428.

¹⁷ SOU 1997:3 s. 122 f.

egentlig nytta av kvartersregistret. Förändret av registret bör därför anses vara en kommunal angelägenhet.¹⁸

Av Lantmäteriets rapport om kvaliteten i fastighetsregistret framgår att kvartersuppgifter används i mycket liten utsträckning. Kostnaden för att registrera och lagerhålla uppgifter som inte används är svåra att uppskatta eftersom de utgör en väldigt liten del av den totala kostnaden för den allmänna delen i fastighetsregistret. Förvaltningen av fastighetsregistret är dock användarfinansierad och förvaltningskostnader för uppgifter som inte används är svåra att motivera ur ett användarperspektiv. När Lantmäteriet under de närmaste åren ska byta IT-plattform kommer dessutom kvartersregistret att påverkas. Informationen i fastighetsregistrets allmänna del ska föras över till en modernare IT-miljö, och om författningskrav på att redovisa kvarter i fastighetsregistret kvarstår blir det nödvändigt att bygga ett nytt och kostsamt system för kvartersregistret trots att dessa uppgifter inte används.¹⁹ En fortsatt drift av kvartersregistret är således omotiverad av ekonomiska skäl.

Utifrån nu gällande bestämmelser kan en kommun rent teoretiskt begära att kvarter redovisas, även om det saknas sådana indikationer. För att möjliggöra en avveckling av kvartersregistret och därmed undvika uppbyggnaden av ett nytt system behöver föreslagna förordningsändringar genomföras. De förslag som lämnas i denna promemoria innebär därför att Lantmäteriet inte längre ska ha skyldighet att på begäran av en kommun redovisa kvarter i fastighetsregistret.

Vid informellt samråd med Sveriges kommuner och landsting (SKL) under perioden december 2015 – januari 2016 har framkommit att SKL inte motsätter sig att kvartersregistret avskaffas.

När redovisning av kvarter inte längre ska ske kommer inte heller ett kvartersbevis att innehålla några uppgifter. Det finns inte någon efterfrågan på kvartersbevis och till skillnad från vad som gäller för gravationsbevis²⁰ framgår inte heller att ett kvartersbevis skulle ha rättskraft. Kvartersbevisen kan därför utmönstras.

Av ekonomiska skäl bör avvecklingen av kvartersregistret ske innan fastighetsregistrets allmänna del överförs till en ny IT-miljö. Ändringarna bör därför ske så snart som möjligt. När det gäller författningsändringarna i kungörelsen om fastighetsbevis m.m. finns, liksom tidigare anförts, inte någon efterfrågan på kvartersbevis och de äger inte heller rättskraft. Det saknas därför anledning att införa övergångsbestämmelser för giltigheten av ett bevis. Sammantaget behövs därför inga övergångsbestämmelser.

4.3 Fastighetsregistret efter genomförd reform

Följande uppgifter kommer att redovisas i fastighetsregistret även efter ett avskaffande av kvartersregistret:

- Fastigheter och samfälligheter (se 3 § första stycket 1 FRF)

¹⁸ Lantmäteriet, "Kvaliteten i fastighetsregistret", 2013-10-25, dnr 519-2013/3481, s. 69.

¹⁹ Lantmäteriet, "Kvaliteten i fastighetsregistret", 2013-10-25, dnr. 519-2013/3481, s. 69-77.

²⁰ Se bl.a. 6 kap. 7 § tredje stycket jordabalken om god tro vid panträttsupplåtelse.

- Registerområdets namn (se 5–8 §§ FRF)
- Kvarternamn (se 12–13 och 19–20 §§ FRF).
- Planer, bestämmelser, beslut eller utredningar som berör kvarteret och som redovisas enligt 27 §.

Följande uppgifter kommer inte att redovisas i fastighetsregistret efter föreslagna förordningsändringar:

- Kvarterets beteckning enligt 31 § första stycket 1 FRF. Däremot kommer de uppgifter som ett kvarters beteckning består av, dvs. uppgift om registerområdets namn och kvartersnamnet, att redovisas i fastighetsregistret även efter avskaffandet. Namn på eventuell tätort som kan finnas i ett kvarters beteckning kommer dock inte att finnas kvar i fastighetsregistret.
- Nummer som har använts för en föreslagen fastighet eller samfällighet (lott eller tomt) i fastighetsplanen för kvarteret enligt 31 § första stycket 2 FRF. Däremot kommer nummer att redovisas när fastigheten eller samfälligheten är beslutad (se 9 – 12 §§ FRF).
- Uppgift om övriga förhållanden av betydelse för kvarteret enligt 31 § första stycket 4 FRF. Detta kan utgöra sådan information som finns redovisad på andra ställen i fastighetsregistret utöver kvartersregistret. Om en kommun för ett eget kvartersregister eller motsvarande kan även uppgifter av betydelse för kvarteret föras i ett sådant register.

Ett avskaffande av kvartersregistret inverkar inte på möjligheten att använda kvartersindelning och kvartersnamn som grund för en registerbeteckning. Inte heller inverkar det på möjligheten att dela in kvartersmark i områden (kvarter), tilldela kvartersnamn eller använda kvarter eller kvartersnamn i en redovisningsenhet beträffande gemensamhetsanläggning, se 33 – 35 §§ FRF.

Ett avskaffande av kvartersregistret inverkar inte på kommunens rätt att besluta om kvartersindelningar och kvartersnamn vid detaljplanegenomförandet. Av 20 § andra stycket FRF följer att kommunerna själva beslutar om den kvartersindelning och de kvartersnamn som ska tillämpas. För detta ändamål kan kommunerna vid behov föra egna register.

Ett avskaffande av kvartersregistret påverkar inte heller skyldigheten att redovisa kvartersindelning och kvartersnamn i registerkartan, se 37 § FRF.

Bestämmelser om kvarter återfinns även i andra författningar. Plan- och bygglagen (2010:900), (PBL), reglerar bl.a. kvartersmark, vilket avser mark som enligt detaljplan inte ska vara allmän plats eller vattenområde, exempelvis bostäder och byggnader för handel.²¹ Av 4 kap. 5 § PBL följer att kommunerna i detaljplanerna bl.a. ska bestämma och ange gränserna för allmänna platser, kvartersmark och vattenområden. Termen kvartersmark har därmed en självständig betydelse i PBL och kvartersmark som område vid detaljplaneläggning påverkas inte av ett avskaffande av kvartersregistret.

²¹ Prop. 2009/10:170 Del 1 s. 146.

5 Förslagets konsekvenser

5.1 Konsekvenser av att avskaffa kvartersregistret

Om kvartersregistret avskaffas och Lantmäteriet därmed inte längre har en skyldighet att redovisa kvarter kan uppgifter om kvarter hämtas på andra platser inom fastighetsregistret. Möjligheten att exempelvis kunna använda kvartersnamn är därför inte beroende av att kvartersregister förs i fastighetsregistret. I dagsläget saknas anledning att anta att det i framtiden kan finnas behov av ett nationellt kvartersregister. Om det till trots skulle uppstå ett nytt behov av ett nationellt kvartersregister skulle utvecklings- och förvaltningskostnader med anledning av detta kunna motiveras.

Ändringsförslagen i FRF påverkar kvartersbevisen. Eftersom ett kvartersbevis innehåller ett utdrag över gällande information kommer utdraget efter kvartersregistrets avskaffande att sakna innehåll. Kvartersbevis bör därför utmönstras ur kungörelsen om fastighetsbevis m.m. Det finns i dagsläget ingen efterfrågan på kvartersbevis och något behov av att kunna utfärda kvartersbevis i framtiden torde inte föreligga. Kvartersbevisen äger inte heller rättskraft. Ändringen bör därför inte innebära några konsekvenser i detta avseende.

5.2 Överföring och arkivering/gallring av uppgifter

I kvartersregistret finns uppgifter som tidigare lämnats av kommunala lantmäterimyndigheter och Lantmäteriets lantmäterikontor. Dessa myndigheter har informerats om att innehållet i kvartersregistret kan återföras till respektive myndighet om så önskas.

Utöver uppgifter som avser Göteborgs kommun finns i kvartersregistret främst äldre uppgifter kvar från tiden då Nacka och Stockholms kommuner använde registret. Nacka kommun, som inte för eget kvartersregister, har begärt att uppgifterna som rör kommunen ska överföras till kommunen. Stockholms kommun, som för eget kvartersregister, har uppgett att uppgifterna som rör kommunen inte ska överföras till kommunen utan kan gallras. Göteborgs kommun har tagit över hanteringen av kvartersinformationen i egna system och Lantmäteriet har för detta ändamål lämnat över befintliga uppgifter i kvartersregistret.

Det finns även ett fåtal äldre uppgifter i kvartersregistret som rör bland annat Trollhättans och Mölndals kommuner. Dessa kommuner har informerats om att Lantmäteriet har för avsikt att gallra kvartersuppgifterna.

Uppgifterna kan överlämnas (återföras) till respektive kommun. Därefter kan uppgifterna i kvartersregistret gallras genom beslut av Lantmäteriet. I den mån uppgifterna inte ska återföras till respektive myndighet ska uppgifterna arkiveras eller gallras hos Lantmäteriet. Något beslut från eller samråd med Riksarkivet bedöms inte behövas.

Gallring kan ske med stöd av Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd RA-FS 1997:6 om gallring av handlingar av tillfällig eller ringa betydelse, Lantmäteriets beslut A§ 2011/420 samt Lantmäteriets särskilt framtagna beslut om gallring av information i kvartersregistret.